

řejného ohlášení přibity nebo vydány, a že v souzeném případě nebylo tu této podmínky trestnosti jednání obžalovaného, ježto tu nešlo o listinu přibitou nebo vydanou za účelem veřejného ohlášení. Tu dlužno uvést: Patenty, nařízení a pečeti státních a obecních úřadů v §u 315 tr. zák. uvedené požívají ochrany tohoto ustanovení zákona i tenkrát, nebyly-li za příčinou veřejného ohlášení přibity nebo vydány; jiné vrchností podepsané listiny chrání § 315 tr. zák. skutečně jen pod podmínkou zmateční stížnosti uvedenou. Stvrzenka, o níž tu šlo, nebyla ani patentem ani nařízením a nebyla také přibita nebo vydána za účelem veřejného ohlášení. Přes to mohlo tu podle toho, co uvedeno běžeti o přestupek podle §u 315 tr. zák., ovšem jen tenkrát, byla-li stvrzenka, jež byla obžalovaným podle skutkového zjištění napadeného rozsudku roztrhána, opatřena pečeti státního nebo obecního úřadu (viz rozh. víd. úř. sb. č. 2482). Zda byl tu tento předpoklad trestnosti činu obžalovaného, rozsudek nezjišťuje, takže Nejvyšší soud nemůže v tomto směru rozhodnouti ve věci samé. Bylo tudíž zmateční stížnosti vyhověti, rozsudek v odsuzující části zrušiti a věc vrátiti soudu prvé stolice, by o ní v rozsahu zrušení znovu jednal a rozhodl (§ 288 čís. 1 a 3 tr. ř.).

Čís. 2456.

Uposlechnutí výzvy k rozchodu ve smyslu §u 283 tr. zák. spočívá v bezodkladném oddělení se od shluknuvšího se davu a opuštění místa shluknutí.

Ke skutkové podstatě přečinu podle §u 279 tr. zák. nevyžaduje se vůbec, by byl čin spáchán při shluknutí nebo dokonce v době, kdy dle rozkazu vrchnosti lid se má rozejíti.

Skutková podstata přečinu podle §u 283 tr. zák. není zahrnutá ve skutkové podstatě přečinu podle §u 279 tr. zák. Přistoupí-li k neuposlechnutí výzvy ještě vybízení pachatelovo k zprotivení se, jde tu o reálný souběh obou oněch přečinů.

Rozh. ze dne 27. srpna 1926, Zm I 299/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 12. dubna 1926, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem proti veřejnému pokoji a řádu shluknutím podle §u 279 a §u 283 tr. zák.

Důvody:

Zmateční stížnosti dovolávající se číselně důvodu zmatečnosti podle §u 281 čís. 9 a) tr. ř. nelze přiznati oprávnění. Rozsudkový výrok, odsuzující obžalovaného pro přečin shluknutí podle §u 283 tr. zák., napadá stížnost námitkou, že obžalovaný uposlechl výzvy k rozchodu. Že tak učinil, vychází prý na jevo z vlastních skutkových zjištění napadeného rozsudku. Podle toho vytýká stížnost rozsudku, že shledal v jednání obžalovaného skutkovou podstatu přečinu v souzeném případě v úvahu

přicházejícího jen následkem mylného výkladu pojmu neposlušnosti (neuposlechnutí) po rozumu Šu 283 tr. zák. Tato výtku není odůvodněna. Rozsudek zjišťuje v rozhodovacích důvodech, že obžalovaný na výzvu k rozchodu zprvu odcházel (»šel«), ale záhy se zastavil, ač na místě nebyla taková tlačénice, že by nebyl mohl odejít, a zastaviv se pronesl k ostatním osobám, které byly stráží vyzvány k rozchodu, slova »Nechod'te nikam, zůstaňte tady«, jež dala podnět k jeho zadržení policejní stráží. V tomto rozsudkem zjištěném chování se obžalovaného nelze spatřovati uposlechnutí výzvy k rozchodu; neboť uposlechnutí výzvy k rozchodu ve smyslu Šu 283 tr. zák. spočívá v bezodkladném oddělení se od shluknuvšího se davu a opuštění místa shluknutí (rozh. víd. úř. sb. č. 2992), tedy činnosti, již tu podle oněch skutkových zjištění napadeného rozsudku nebylo. Vysloví-li tedy rozsudek na základě oněch skutkových zjištění právní názor, že obžalovaný neposlechl výzvy k rozchodu, nelze mu důvodně vytýkati mylné právní posouzení věci v tomto směru. Pokud jde o rozsudkový výrok, jímž byl obžalovaný uznán vinným přečinem shluknutí podle Šu 279 tr. zák., tvrdí stížnost především, že výrok obžalovaného, v němž rozsudek spatřuje tento trestný čin, totiž výrok »Nechod'te nikam, zůstaňte tady«, neobsahoval v sobě výzvu ku zprotivení se některé z osob v Šu 68 tr. zák. jmenovaných, nýbrž byl pouhým vyzváním, by někdo nezjištěný, k němuž obžalovaný tato slova pronesl, od obžalovaného se nevzdaloval a na něho počkal. Výklad smyslu výroku a určení, co obžalovaný svými slovy chtěl vyjádřiti, jsou však zjištěním skutkovým, jež jest vyhraženo soudu nalézacímu. Ten dospěl, přihlížeje k okolnostem, za nichž byl výrok pronesen, k přesvědčení, že obžalovaný vybízel svými slovy jiné přítomné osoby, tedy více osob, ku zprotivení se policejním strážníkům, kteří, konajíce službu, vyzývali lid k rozchodu, tedy ku zprotivení se osobám požívajícím ochrany Šu 68 tr. zák. při konání služby, a že si byl toho též plně vědom. Těmito skutkovými zjištěními nalézacího soudu je též Nejvyšší soud vázán (§§y 258, 288, čís. 3 tr. ř.). Podle toho nedostává se v oněch vývodech stížnosti uplatňovanému hmotněprávnímu důvodu zmatečnosti provedení odpovídajícího zákonu; neboť stížnost brojí tu jen nedovoleným způsobem proti skutkovým zjištěním nalézacího soudu.

Dále namítá stížnost, že nalézací soud měl, vzav za zjištěno, že obžalovaný neuposlechl při shluknutí výzvy strážce k rozchodu a zároveň vybízel více osob ku zprotivení se policejním strážníkům při konání jejich služby, uznati obžalovaného vinným nikoli přečiny podle §§ů 283 a 279 tr. zák., nýbrž pouze přečinem podle Šu 279 tr. zák., neboť je prý pojmově nemožným, by ten, kdo jiné vybízí ku zprotivení se osobě vrchnostenské, sám uposlechl výzvy této osoby k rozchodu, a je prý proto neuposlechnutí rozkazu k rozchodu takovým pachatelem vždy pojmově nutně zahrnuto již ve skutkové podstatě přečinu podle Šu 279 tr. zák. Tato námitka, již stížnost uplatňuje vlastně důvod zmatečnosti podle Šu 281 čís. 10 tr. ř., jest bezdůvodna. Ke skutkové podstatě přečinu podle Šu 279 tr. zák. nevyžaduje se vůbec, by byl čin spáchán při shluknutí nebo dokonce v době, kdy podle rozkazu vrchnosti lid se má rozejíti. Vyhledává se tu naopak pouze, by pachatel více osob, t. j. alespoň dvě, vybízel ku spolupomoci nebo odporu proti osobě chráněné

Šem 68 tr. zák. při vykonávání vrchnostenského rozkazu, nebo při konání jejího úřadu nebo její služby. Přečin podle Šu 283 tr. zák. záleží v pouhém neuposlechnutí rozkazu k rozchodu, daného lidu úředníkem nebo stráží při shluknutí rázu v posléze citovaném Šu uvedeného. Nevyžaduje se tedy k němu, by pachatel působil na jiné osoby způsobem přičícím se vyslovené vůli vrchnosti a není proto skutková podstata přečinu podle Šu 283 tr. zák. zahrnuta ve skutkové podstatě přečinu podle Šu 279 tr. zák., byl-li tento trestný čin spáchán při shluknutí po rozumu Šu 283 tr. zák. Neobmezil-li se pachatel v takovém případě na pouhé neuposlechnutí výzvy k rozchodu, nýbrž vybízel-li zároveň více osob ku zprotivení se osobám požívajícím ochrany Šu 68 tr. zák. v době, kdy konaly svůj úřad nebo svoji službu, jak tomu bylo podle skutkových zjištění nalézacího soudu v souzeném případě, dlužno mu podle Šu 267 tr. zák. přičítati kromě přečinu podle Šu 283 tr. zák. přečin podle Šu 279 tr. zák. (Rozhodnutí č. 2246 víd. úř. sb.).

Čís. 2457.

Revisní lékař okresní nemocenské pokladny požívá ochrany Šu 68 tr. zák. a jest úředníkem ve smyslu druhého odstavce Šu 101 tr. zák.

(Rozh. ze dne 28. srpna 1926, Zm I 914/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 30. listopadu 1925, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí podle Šu 81 a přestupkem urážky veřejného úředníka podle Šu 312 tr. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost dovolává se důvodů zmatečnosti čís. 5 a 9 a) Šu 281 tr. ř. S hlediska důvodu zmatku čís. 5 vytýká rozsudku, že je nejasný a neúplný, jelikož prý nezjišťuje, zda se nalézal MUDr. Josef M. v osudné chvíli ve výkonu služby či zda prováděl, jsa člověkem robustním, jen výkon tělesné převahy nad obžalovaným, člověkem to vyhublým a rekonvalescentem. Výtku lze označiti jako přímo svévolnou, za všech okolností však jako naprosto bezdůvodnou. Zjišťujeť rozsudek nejen ve svém výroku, nýbrž i ve svých rozhodovacích důvodech výslovně a ohledně každého jednotlivého dějství výstupu zvlášť, zároveň pak způsobem zcela jasným, nepřipouštějícím nižádných pochybností, že se Dr. M. v době, kdy obžalovaný předsevzal proti němu činy, podřaděné rozsudkem oběma skutkovým podstatám, nacházel nepřetržitě ve výkonu svého úřadu jako revisní lékař okresní nemocenské pokladny v Z., že totiž v osudné době v této své vlastnosti skutečně ordinoval a že obžalovaný přišel k němu se žádostí o vydání poukazu na výplatu nemocenské podpory jako k revisnímu nemocenskému lékaři. Je na bledni, že zjevy, zdůrazňované zmateční stížností, týkající se vzájem-